

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/4252.**

Benyújtás dátuma: **2023-06-06 22:41**

Parlex azonosító: **1IUC3YR30001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Lázár János, építési és közlekedési miniszter**

Törvényjavaslat címe: **A kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről**

A Kormány nevében benyújtom a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot.

E törvény

- a) 2. §-a, 3. §-a, 7. §-a, 9. §-a, valamint 20. §-a az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján,
- b) 3. § (2)-(6) bekezdése, 5. §-a, 8. §-a, 12. §-a az Alaptörvény 38. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

2023. évi törvény

a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről

Az Országgyűlés abból a célból, hogy a kulturális örökség műemléki értéket képviselő elemei megóvásának, védelmének, fenntartható használatának és közkinccsé tételének további törvényi feltételeit meghatározza, elismerve, hogy a mindenkori kormányzattól független magánjogi szereplők közreműködése ezen célok elérésében a társadalom számára értékteremtő szereppel bír, rögzítve, hogy a társadalmi értékteremtő szerep hatékony megvalósítása a jogbiztonság elvén alapuló jogi és pénzügyi biztosítékokat igényel, az Alaptörvény 38. cikk (1) és (3) bekezdése alapján a következő törvényt alkotja:

1. Célok és alapelvek

1. §

(1) Az állam kiemelten elismeri és rögzíti a magánjogi szereplők társadalmi értékteremtő szerepét a kulturális örökség elemeinek védelme terén.

(2) Az állam az (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel támogatja és védi a magánjogi jogalanyok kulturális örökség elemeinek védelme terén kifejtett közérdekű erőfeszítéseit, biztosítja a szükséges jogszabályi környezetet, valamint hozzájárul a működés és további fejlesztés középtávú kiszámíthatóságához szükséges finanszírozási feltételek megteremtéséhez.

(3) Az állam a kulturális örökség műemléki értéknek minősülő elemei közül – a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben (a továbbiakban: Kötv.) megfogalmazott célokra figyelemmel – kiemeli azokat, amelyek megóvása, védelme, fenntartható használata, további fejlesztése és közkinccsé tétele érdekében a magánjogi szereplők bevonását különösen szükségesnek tartja, ezért az erre vonatkozó különös szabályokat e törvényben határozza meg.

2. A kulturális örökség egyes elemei ingyenes tulajdonszerzésére vagy vagyonkezelésére vonatkozó közös szabályok

2. §

(1) Az állam tulajdonában álló, a kulturális örökség elemeihez tartozó, a kulturális örökség védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) irányítása alatt álló költségvetési szerv vagy gazdasági társaság által vagyonkezelt kastélyok, kúriák, udvarházak, valamint az ezek rendeltetésszerű használatát közvetlenül biztosító egyéb állami ingatlanok, különösen parkok és kertek (a továbbiakban együttesen: ingatlan) és ingó vagyonelemek (a továbbiakban: ingóság) az állam által – a Kötv., az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.), a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.), valamint a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.) rendelkezéseinek az e törvényben foglalt eltérésekkel történő figyelembevételével, – az e törvényben meghatározottak szerint adhatók ingyenesen tulajdonba vagy vagyonkezelésbe.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ingyenes tulajdonba adásra vagy vagyonkezelésbe vételre irányuló

kérelmet természetes személy vagy jogi személy nyújthat be a miniszterhez.

(3) A miniszter az ingyenes tulajdonba adásra vagy vagyonkezelésbe vételre irányuló kérelmet az európai uniós támogatással érintett ingatlan és ingóság esetében a támogatásból eredő kötelezettségekkel összhangban bírálja el. A miniszter a döntéshez előzetesen kikéri az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter véleményét.

(4) Az e törvény által a tulajdonossal, illetve a vagyonkezelővel szemben támasztott követelményeket nem vállaló kérelmező számára az ingatlan nem adható tulajdonba, valamint vagyonkezelésbe. A miniszter a kérelem elbírálásakor vizsgálja továbbá, hogy a kérelmező valamint a kérelem - tartalma alapján - az e törvény által meghatározott céloknak és alapelveknek megfelel-e.

(5) A miniszter az állam képviseletében eljárva, tulajdonosi döntés keretében határoz az ingatlan tulajdonjogának ingyenes átadásáról vagy vagyonkezelésbe adásáról.

(6) Az ingatlan rendeltetésszerű használatához szükséges földterület megszerzése esetén a tulajdonba vevő vagy a vagyonkezelő köteles a védett műemlék, védett természeti érték és a Natura 2000 terület védettségi szintjének fenntartásáról gondoskodni.

3. §

(1) Az ingatlan, valamint – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – az abban lévő ingóság az 1. § szerinti alapelvek és célok megvalósulása érdekében ingyenesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel tulajdonba vagy vagyonkezelésbe adhatók az e törvényben meghatározott feltételekkel.

(2) Az ingatlannak, valamint az ingóságnak közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány (a továbbiakban: kekva) vagy a tulajdonában álló vagy az általa fenntartott jogi személy részére az (1) bekezdés szerint történő tulajdonába adása esetén az ingatlant kizárólag a létesítő okirata szerinti közfeladata ellátásához hasznosíthatja, beleértve az ingatlanban keletkező valamennyi bevételt, különösen az abban elhelyezett közgyűjtemény látogatói által fizetett belépődíjakat.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott jogügyletek létrehozásának feltételeként a tulajdonszerző és a vagyonkezelő vállalja, hogy

- a) az ingatlant a jó gazda gondosságával üzemelteti, fenntartja, állagromlását a szükséges karbantartási munkálatok végzése útján megelőzi, az egyébként szükségessé váló felújítási munkálatok elvégzéséről gondoskodik,
- b) az ingatlan homlokzatának megváltoztatásával járó, valamint az ingatlan alapozását vagy tartószerkezetét is érintő építési, bontási tevékenységet a miniszter előzetes, írásbeli engedélyével végez,
- c) az ingatlanban a vagyonkezelésbe vagy tulajdonba adás napján működő közgyűjtemény látogathatóságát a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvény és végrehajtási rendeletei szerint továbbra is biztosítja,
- d) az közgyűjteményt magában foglaló épület vagy épületek bejárását a nyilvánosság számára ingyenesen vagy térítés ellenében lehetővé teszi évente legalább 300 napon,
- e) az ingatlanhoz tartozó parkot, kertet az év minden napján a nyilvánosság számára ingyenesen nyitva tartja 10.00 óra és 19.00 óra között,
- f) méltóképpen megemlékezik emléktábla elhelyezésével vagy egyéb megfelelő módon az ingatlan keletkezésének történetéről, kulturális, történelmi vagy más szempontú jelentőségéről.

(4) A tulajdonba vagy vagyonkezelésbe adott ingatlanban lévő közgyűjtemény látogatói hozzáférése

kapcsán a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvény és végrehajtási rendeletei szabályait kell alkalmazni, akként, hogy látogatói jogosultságok kapcsán az ingatlan a tulajdonszerzést vagy vagyonkezelésbe adást követően az állami és önkormányzati fenntartású közgyűjteménnyel esik egy tekintet alá.

(5) Az ingatlanban lévő közgyűjtemény alapleltárában szereplő, az állam tulajdonában álló kulturális javak vonatkozásában a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MNV Zrt.) a tulajdonszerzővel az ingatlan és az ingóság tulajdonjogának átruházásra irányuló szerződés megkötésével egyidejűleg vagyongazdálkodási szerződést köt.

(6) A (3) bekezdés d) pontja szerinti térítési kötelezettség nem írható elő úgy, hogy ezáltal az ingatlanban található közgyűjteményt csak ezen térítési díj megfizetése esetén lehessen látogatni.

4. §

(1) Az e törvény alapján vagyongazdálkodásba vagy ingyenesen tulajdonba adott ingatlan rendeltetésszerű használatát és működtetését az MNV Zrt. ellenőrzi.

(2) Az ellenőrzés lefolytatása érdekében az MNV Zrt. jogosult az ingatlan működéséhez kapcsolódó, az ellenőrzés lefolytatásához elengedhetetlenül szükséges személyes és közérdekű adatok megismerésére azzal, hogy azokat az ellenőrzés, illetve az az alapján fogantatott intézkedések ellenőrzésének befejezéséig, de az ellenőrzés befejezésétől számított legfeljebb öt évig kezeli.

(3) Az MNV Zrt. kijelölt munkatársa az ellenőrzés lefolytatása érdekében az ingatlan területére és annak helyiségeibe beléphet, az ellenőrzés lefolytatásához szükséges dokumentumokat megismerheti, azokról másolatot kérhet.

(4) Az ellenőrzés lefolytatása nem járhat a tulajdonszerző és a vagyongazdálkodó lényeges érdekeinek, valamint harmadik személyek jogainak vagy jogos érdekeinek sérelemével.

5. §

(1) Ha az MNV Zrt. által lefolytatott ellenőrzés a tulajdonszerző vagy a vagyongazdálkodó szerződésszegését tárja fel, vagy más módon a tulajdonszerző vagy a vagyongazdálkodó szerződésszegése az MNV Zrt. tudomására jut, az MNV Zrt. a tulajdonszerzőt vagy a vagyongazdálkodót határidő tűzésével a szerződésellenes helyzet megszüntetésére szólítja fel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen eltelte esetén az MNV Zrt. polgári peres eljárást indít a szerződésellenes helyzet megszüntetése érdekében.

(3) A vagyongazdálkodó súlyos szerződésszegése esetén az MNV Zrt. jogosult a vagyongazdálkodási szerződés felmondására.

(4) Az MNV Zrt. jogellenes felmondása esetén a vagyongazdálkodó jogosult pert indítani a felmondás jogellenessége iránt.

6. §

(1) Amennyiben a 2. § szerinti ingyenes tulajdonba vagy vagyongazdálkodásba adás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, akkor

az a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 651/2014/EU bizottsági rendelet) szerinti kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási támogatásként nyújtható.

(2) A kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási támogatás részletes szabályait a 6. alcím tartalmazza.

3. Az ingatlan ingyenes tulajdonba adására vonatkozó szabályok

7. §

(1) Az ingatlan, valamint – a 3. § (5) bekezdésében foglaltak kivételével – az ingóság e törvény szerint ingyenesen tulajdonba adható.

(2) Az ingatlan tulajdonjogát a tulajdont szerző – az ingatlanon fennálló vagyonekezelői jog kivételével – terhekkal együtt szerzi meg azzal, hogy az ingatlanon fennálló vagyonekezelői jog a tulajdonszerzéssel egyidejűleg e törvény erejénél fogva külön elszámolás nélkül, a folyamatban lévő beruházások vagyon-nyilvántartási rendezésével megszűnik. Az MNV Zrt., az állam és a vagyonekezeléssel érintett ingatlan vagyonekezelője egymással szemben követelést semmilyen jogcímen nem támaszthat.

(3) Az ingatlan tulajdonjogának ingyenes átruházásáról szóló megállapodást – a miniszter a 2. § (5) bekezdése szerinti döntését követően, a miniszternek a döntésre vonatkozó írásbeli tájékoztatása alapján – az állam nevében az MNV Zrt. köti meg.

(4) Ha az ingatlan rendeltetésszerű használata érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény szerinti mező- és erdőgazdasági hasznosítású földterület (a továbbiakban: föld) tulajdonának átruházása is szükséges, akkor a tulajdonosi joggyakorló a tulajdon-átruházási szerződés megkötését megelőzően gondoskodik az ingatlan-nyilvántartásban kivett területként történő átminősítése iránt.

(5) Az e törvény alapján történő vagyonjuttatás esetén az Nvtv. 6. § (1) bekezdését nem kell alkalmazni.

(6) A 3. § (1) bekezdés szerinti vagyonjuttatást úgy kell tekinteni, hogy az az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek szerinti juttatással esik egy tekintet alá.

(7) Európai uniós támogatási jogviszonyból eredő kötelezettséggel érintett ingatlan esetén a tulajdont szerző köteles biztosítani az ezen kötelezettségek teljesülését.

8. §

(1) Az e törvény szerint ingyenesen tulajdonba adott ingatlanon e törvény erejénél fogva a tulajdonszerzéstől számított 99 évig elidegenítési és terhelési tilalom áll fenn az állam elővásárlási jogának biztosítására.

(2) Az (1) bekezdés szerinti elidegenítési és terhelési tilalomnak az állam javára történő ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzését a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg az MNV Zrt. kérelmezi.

4. A vagyonkezelés különös szabályai

9. §

(1) E törvény rendelkezései alapján az ingatlan, valamint az ingóság vagyonkezelésbe adható azzal, hogy az ingatlanon, valamint az ingóságokon fennálló vagyonkezelői jog a vagyonkezelésbe adással egyidejűleg e törvény erejénél fogva külön elszámolás nélkül, a folyamatban lévő beruházások vagyon-nyilvántartási rendezésével megszűnik. Az MNV Zrt. gondoskodik a bejegyzett vagyonkezelői jog ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében. A vagyonkezelői jog létesítése során nem kell alkalmazni az Nvtv. 11. § (1) és (5) bekezdését.

(2) Az ingatlanra, valamint az ingóságokra vonatkozó vagyonkezelési szerződést – a miniszter 2. § (5) bekezdése szerinti döntését követően, a miniszternek a döntésére vonatkozó írásbeli tájékoztatása alapján – az állam nevében az MNV Zrt. köti meg.

(3) Ha az ingatlan rendeltetésszerű használata érdekében termőföld vagyonkezelésbe adása is szükséges, a tulajdonosi joggyakorló a vagyonkezelési szerződés megkötését megelőzően gondoskodik a művelés alóli kivonás és az ingatlan-nyilvántartásban kivett területként történő átminősítése iránt. A vagyonkezelési szerződést – a miniszter 2. § (5) bekezdés szerinti döntését követően, a miniszternek a döntésére vonatkozó írásbeli tájékoztatása alapján – az állam nevében az MNV Zrt. köti meg.

(4) E törvény hatálya alatt vagyonkezelési szerződés kilencvenkilenc évre köthető.

(5) A vagyonkezelő e törvény alapján mentesül a vagyonkezelési díjfizetési kötelezettség alól, valamint a visszapótlási kötelezettség teljesítése alól, köteles azonban az e törvény, az Nvtv., a Vtv., valamint a vagyonkezelési szerződés által a vagyonkezelő számára előírt kötelezettségeket teljesíteni.

(6) A vagyonkezelő a vagyonkezelési szerződés aláírásával tudomásul veszi, hogy kizárólag saját felelősségére és költségére végez a vagyonkezelésében álló ingatlanokon értéknövelő beruházásokat, azoknak megtérítésére – ide nem értve a közgyűjteményt magában foglaló épület örökségvédelmi jogszabályokkal összhangban történő állagmegőrzését, felújítását, fejlesztését, valamint a (7) bekezdésben foglaltakat – nem tarthat igényt sem az MNV Zrt.-vel, sem az állammal szemben. A vagyonkezelő az értéknövelő beruházásokat, azok befejezését követően az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályai szerint a számviteli nyilvántartások rendezése érdekében a magyar állam részére elszámoltatással átadja.

(7) A vagyonkezelő számára a 3. § (3) bekezdéséből eredő feladatai ellátása érdekében a vagyonkezelés első tíz évében éves költségvetési támogatás biztosítható a (6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, amelynek fedezetét – a Kötv. 81. §-ában foglaltakra figyelemmel – a miniszter irányítása alá tartozó központi költségvetési fejezetben kell megtervezni.

(8) Európai uniós támogatási jogviszonyból eredő kötelezettséggel érintett ingatlan esetén a vagyonkezelő köteles biztosítani az ezen kötelezettségek teljesülését.

5. A tulajdonjog államra történő visszaszállására, valamint a vagyonkezelői jog megszűnésére vonatkozó szabályok

10. §

(1) A 7. § alapján ingyenesen tulajdonba adott ingatlan tulajdonjoga az államra ingyenesen visszaszáll

- a) a tulajdonszerző jogutód nélküli megszűnésével vagy halálával,
- b) ha a tulajdonszerző a részére átruházott vagyonról lemond,
- c) ha az 5. § (3) bekezdés szerint tulajdonszerző súlyos szerződésszegést követ el.

(2) Az állam az (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti esetben az ingatlant ingyenesen szerzi meg, a korábbi tulajdonos az ingatlanra fordított költségeit az állammal, valamint az MNV Zrt.-vel nem térítheti meg.

(3) A 8. § (1) bekezdése szerinti időtartamot követően értékesíteni kívánt ingatlanon az államot – más jogosultakat megelőzően – elővásárlási jog illeti meg. Az elővásárlási jogot a miniszter gyakorolja.

(4) A miniszter az elővásárlási jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.

(5) Az ingatlanügyi hatóság az állam tulajdonjogát az (1) bekezdésben meghatározott esetekben az MNV Zrt. erre vonatkozó kérelmére e törvény alapján jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásba.

11. §

(1) A 9. § (1) bekezdése alapján vagyonkezelésbe adott ingatlan vagyonkezelői joga megszűnik

- a) a vagyonkezelési szerződésben meghatározott időtartam elteltével,
- b) a vagyonkezelő jogutód nélküli megszűnésével vagy halálával,
- c) ha a vagyonkezelő a vagyonkezelési jogáról lemond és a vagyonkezelési szerződést rendes felmondással megszünteti,
- d) ha a vagyonkezelő súlyos szerződésszegését követően az MNV Zrt. a vagyonkezelési szerződést felmondja,
- e) a vagyonkezelési szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetésével.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetekben a vagyonkezelő az ingatlanra fordított költségeit az állammal nem térítheti meg.

(3) A vagyonkezelési szerződés megszüntetését a tulajdonosi joggyakorló a vagyonkezelési szerződésben meghatározott időtartam eltelte előtt nem kezdeményezheti, kivéve az 5. § (3) bekezdése, valamint a Vtv. 25. § (2) bekezdése szerinti azonnali hatályú felmondás esetét.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben az állam nevében az MNV Zrt. és a Nemzeti Földügyi Központ együttesen jár el.

(5) A vagyonkezelési szerződés külön elszámolás nélkül, azonban a folyamatban lévő beruházások vagyon-nyilvántartási rendezésével szűnik meg, amelynek végrehajtásához a vagyonkezelőt adatszolgáltatási kötelezettség terheli, amely kötelezettségnek a vagyonkezelési szerződés megszűnését követő 30 napon belül köteles eleget tenni.

12. §

(1) A KEKVA tv. rendelkezéseire figyelemmel ingyenesen tulajdonba adott ingatlan tulajdonjoga az államra ingyenesen visszaszáll

- a) a tulajdonszerző jogutód nélküli megszűnésével a KEKVA tv. 14. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával,

- b) ha a tulajdonszerző a részére ingyenesen juttatott vagyronról lemond, valamint
- c) ha az 5. § (3) bekezdés szerinti tulajdonszerző súlyos szerződésszegését a bíróság jogerős ítélete megállapította.

(2) A 8. § (1) bekezdése szerinti időtartamot követően a KEKVA tv. 12. § (3) bekezdése szerinti elővásárlási jogot kell alapítani.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott elővásárlási jogot a miniszter gyakorolja.

(4) A miniszter az elővásárlási jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.

6. A kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, valamint működési támogatás szabályai

13. §

(1) Az e törvény szerinti támogatás kizárólag átlátható formában nyújtható.

(2) Ezen alcím alkalmazásában:

1. *átlátható formában nyújtott támogatás*: olyan támogatás, amelynél előzetesen, kockázatértékelés nélkül kiszámítható a bruttó támogatástartalom,
2. *csoportmentességi rendeletek*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet, a 702/2014/EU bizottsági rendelet és az 1388/2014/EU bizottsági rendelet,
3. *észszerű nyereség*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 142. pontja szerinti nyereség,
4. *működési eredmény*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 39. pontja szerinti eredmény,
5. *nehéz helyzetben lévő vállalkozás*: az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló jogszabály szerinti vállalkozás.

(3) A támogatás kedvezményezettje a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés meghozatala napjától számított tíz évig megőrzi.

(4) Nem ítéltető meg támogatás

- a) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
- b) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
- c) olyan feltétellel, amely az Európai Unió jogának megsértését eredményezi.

(5) Azonos vagy részben azonos, azonosítható, elszámolható költségek esetén az e törvény szerinti támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy európai uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

(6) Az ezen alcím szerinti támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

(7) Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – támogatási intenzitása nem haladhatja

meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

(8) A támogatási intenzitás kiszámítása során valamennyi felhasznált számadatot az adók és illetékek levonása előtt kell figyelembe venni.

(9) Az általános forgalmi adó nem támogatható, kivéve, ha az az általános forgalmi adóra vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében nem igényelhető vissza.

14. §

A támogatást nyújtó a 651/2014/EU bizottsági rendelet 9. cikke szerinti közzététel céljából az 500 000 eurónak megfelelő forintösszeget meghaladó egyedi támogatásokról az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló jogszabályban foglaltak szerint adatot szolgáltat.

15. §

(1) A kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási támogatás részletes összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény közötti különbséget azzal, hogy a vagyonkezelő – a miniszter döntésétől függően – jogosult észszerű nyereséget szerezni.

(2) A működési eredmény mértékét megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni, és előzetesen vagy visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

(3) A beruházási támogatás elszámolható költségei az e törvény szerinti ingatlanokhoz kapcsolódó immateriális javak és a tárgyi eszközök költségei.

(4) Előzetesen be kell jelenteni az Európai Bizottság részére az e § szerinti egyedi támogatást, ha a támogatás összege meghaladja a 150 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

16. §

(1) A kulturális örökség megőrzését előmozdító működési támogatás összege nem haladhatja meg a releváns időszakban keletkező működési veszteséget, valamint – a miniszter döntése alapján – észszerű nyereséget biztosíthat a vagyonkezelő részére.

(2) A működésből származó veszteség összegét előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni.

(3) A (2) bekezdésben meghatározottak teljesítése visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag is biztosítható.

(4) A működési támogatás elszámolható költségei az e törvény hatálya alá tartozó ingatlan, mint kulturális intézmény vagy örökségi helyszín állandó vagy időszakos tevékenységéhez – különösen kiállításokhoz, előadásokhoz, rendezvényekhez és hasonló kulturális tevékenységekhez – kapcsolódó, a szokásos üzletmenetben felmerülő költség.

(5) Előzetesen be kell jelenteni az Európai Bizottság részére az e § szerinti egyedi támogatást, ha a támogatás összege meghaladja 75 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

7. Záró rendelkezések

17. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

18. §

E törvény

- a) 2. §-a, 3. §-a, 7. §-a, 9. §-a, valamint 20. §-a az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján,
- b) 3. § (2)-(6) bekezdése, 5. §-a, 8. §-a, 12. §-a az Alaptörvény 38. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

19. §

E törvény 6. §-a és 6. alcíme a 651/2014/EU bizottsági rendelet 53. cikk hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

20. §

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 10. § (2) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

(A termőföld más célú hasznosítása mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet)

„j) a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről szóló törvény szerinti ingatlan rendeltetésszerű használata”

(céljából veszik igénybe.)

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások tárában közzétételre kerül.

Örökségvédelem, közérdek, fenntarthatóság. E hármas cél teljesülését szolgálja a törvényjavaslat, amely minden eddiginél hatékonyabb eszközt ad a magyar állam kezébe, hogy a nemzeti örökség kiemelt műemlékeit megőrizze és a következő nemzedékek számára is hozzáférhetővé tegye; valódi nemzeti terekké, amelyek emberöltőkön át a közösséget szolgálják, méghozzá a magántőke szigorúan ellenőrzött bevonása révén, fenntartható módon, takarékosan.

A törvényjavaslat az állam tulajdonában álló, a kulturális örökségünk részét képező, meghatározott, a magyar adófizetők áldozatvállalásával megőrzött ingatlanok további fejlesztését és fenntartását új alapokra helyezi azáltal, hogy azok tulajdonjogának átruházását vagy vagyonkezelésbe adását lehetővé teszi.

A törvényjavaslat fontos célja, hogy növelje az érintett műemlékekkel való állami gazdálkodás hatékonyságát, de egyúttal erős jogi garanciákat is adjon Magyarországon mai és jövőbeli polgárainak az érintett műemlékek kiszámítható jogviszonyait, valamint azok közcélú vagyonkezelésének, illetve szakszerű működtetésének hosszú távú biztosítását illetően – legyen szó akár az állami tulajdonból kikerülő, akár az annak keretei között maradó, egyaránt e törvény hatálya alá eső műemlékekről.

A törvényjavaslat a nemzeti örökséget nem kisebbsíti, hanem gyarapítja. Értékeit megőrzi, de e fontos közcél teljesítésében immár a magántőke részvételét is lehetővé teszi, ösztönzi és szigorúan szabályozza.

Együtt több nemzeti érték megőrzésére és gyarapításra vagyunk képesek.

Részletes indokolás

1. §

A törvényjavaslat alapelvei a kulturális örökség védelme, a kulturális örökség működtetéséhez szükséges feltételek megteremtése és a magánjogi szereplők bevonása a kulturális örökség védelmébe és közkinccsé tételébe.

2. §

A törvényjavaslat az állam tulajdonában álló, a kulturális örökség elemeihez tartozó, a kulturális örökség védelméért felelős miniszter irányítása alatt álló költségvetési szerv vagy gazdasági

társaság által vagyonelezelt egyes kastélyok, kúriák, udvarházak, valamint az ezek rendeltetésszerű használatát közvetlenül biztosító, egyéb állami ingatlanok (a továbbiakban együttesen: ingatlanok), és ingó vagyonelemek ingyenes tulajdonszerzésére vagy vagyonelezésére –a felsorolt jogszabályokban foglaltaktól eltérő szabályokat ír elő.

A tulajdonszerzés vagy vagyonelezés során fontos cél a közcélú felhasználás megvalósulásának hosszú távú biztosítása, ezért az érintett ingatlanban található közgyűjtemények, kulturális javak tekintetében szigorú kötelezettséget ró a vagyonelezőre, illetve a tulajdonba vevőre.

3. §

A törvényjavaslat rögzíti a hatálya alá tartozó ingatlanok ingyenes tulajdonszerzésére vagy vagyonelezésére vonatkozó módozatait, illetve a lehetséges tulajdonszerzők, illetve vagyonelezők körét.

A törvényjavaslat – a hatálya alá tartozó ingatlanok ingyenesen történő tulajdonba adása vonatkozásában – az állami vagyonelező szőló 2007. évi CVI. törvényben meghatározott tulajdonszerzésre jogosult alanyi kör mellett – a törvényjavaslatban megállapított módon – a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonelező alapítvány (a továbbiakban: kekva) vagy a kekva közfeladatának ellátásában közreműködő jogi személy részére is lehetővé teszi az ingyenes tulajdonba adás törvényjavaslat szerinti speciális módját.

A törvényjavaslat meghatározza a tulajdonszerző és a vagyonelező által a jogügyletek létrehozásának feltételeként vállalt kötelezettségeket, így az üzemeltetésre, fenntartásra, karbantartásra, az ingatlan látogathatóságára, illetve bejárására vonatkozó szabályokat.

Rögzíti, hogy a közgyűjteményi alapleltárban szereplő állami kulturális javak tulajdonjoga nem száll át a tulajdon megszerzőjére vagy a vagyonelezőre, még a műemlék adásvétele esetén sem. Ezekkel az ingóságokkal való rendelkezés feltételeit a vagyonelezővel kötött szerződés határozza meg.

4. §

A törvényjavaslat meghatározza, hogy a vagyonelező tulajdonszerzőjének vagy vagyonelezőjének szerződéses kötelezettségeit ki ellenőrzi, és az ellenőrzést végzőt milyen jogosultságok illetik meg az ellenőrzés során.

5. §

A törvényjavaslat meghatározza a szerződésesség jogkövetkezményeit és az ellenőrzésre jogosult eljárását szerződésesség esetén.

6. §

A törvényjavaslat nevesíti az Európai Unió működéséről szőló szerződés 107. cikk (1) bekezdése

szerinti állami támogatásnak minősülő ingyenes tulajdonba vagy vagyonkezelésbe adás esetét.

7. §

A törvényjavaslat nevesíti az ingatlanok ingyenes tulajdonba adásának esetkörét. A tulajdonba adással az ingó vagyonelemek is átadandók.

A törvényjavaslat kijelöli, hogy az állam nevében mely szerv jogosult a tulajdon átruházási szerződés megkötésére.

A törvényjavaslat rögzíti az ingatlan rendeltetésszerű használata érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény szerinti mező- és erdőgazdasági hasznosítású földterület tulajdonának átruházása során alkalmazandó eljárási szabályokat.

8. §

Ingatlanforgalmi korlátozás terheli az ingyenes tulajdonszerzót, ennek ingatlan-nyilvántartási bejegyeztetését a tulajdonosi joggyakorlónak kell kérelmeznie.

9. §

A törvényjavaslat nevesíti az ingatlanok vagyonkezelésbe adásának lehetőségét. A vagyonkezelésbe adással az ingó vagyonelemek is átadandók. A törvényjavaslat rendelkezik arról, hogy amennyiben az ingatlan rendeltetésszerű használata érdekében föld vagyonkezelésbe adása is szükséges, kinek és mikor kell gondoskodnia az ingatlan-nyilvántartásban kivett területként történő átminősítése iránt.

A törvényjavaslat kijelöli, hogy az állam nevében a vagyonkezelési szerződést ki jogosult megkötni, továbbá rögzíti a vagyonkezelési szerződés megkötésének menetét.

A vagyonkezelési szerződés az ingatlanok esetén határozott időtartamú lehet, kilencvenkilenc évre köthető. A vagyonkezelő vagyonkezelési díjat nem fizet, és kötelezettségei teljesítésének ellentételezéseként meghatározott mértékű állami költségvetési támogatásra jogosult.

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a vagyonkezelő kizárólag saját felelősségére és költségére végezhet a vagyonkezelésében álló ingatlanokon értéknövelő beruházásokat, azoknak megtéríttetésére – szűk esetkör kivételével – nem tarthat igényt sem az MNV Zrt.-vel, sem az állammal szemben.

10. §

A törvényjavaslat meghatározza az elidegenített ingatlanok tulajdonjoga visszaszállásának eseteit. Ha a tulajdonos lemond az ingatlan tulajdonjogáról, akkor az ingatlan az államra ingyenesen visszaszáll. Ebben az esetben azonban a korábbi tulajdonos az ingatlanra fordított költségeit az állammal nem téríttetheti meg.

Az elidegenítési és terhelési tilalom lejártát követően az államot az ingatlan vonatkozásában

elővásárlási jog illeti meg.

Az ingatlan tulajdonjogának visszaszállása esetén a törvényjavaslat meghatározza, hogy ki jogosult az állam nevében eljárni mind az ingatlan, mind a hozzá tartozó földterület esetén.

11. §

A törvényjavaslat által meghatározott esetekben az ingatlan vagyongazdálkodói joga visszaszáll az államra. A vagyongazdálkodási szerződésben meghatározott időtartam eltelte előtt a vagyongazdálkodási szerződés megszüntetését csak a vagyongazdálkodó kezdeményezheti.

Az ingatlan vagyongazdálkodói jogának visszaszállása esetén a törvényjavaslat kijelöli, hogy ki jogosult az állam nevében eljárni mind az ingatlan, mind a hozzá tartozó földterület esetén.

12. §

A törvényjavaslat szabályozza a kekvának juttatott ingatlanok tulajdonjoga visszaszállásának eseteit. Rögzíti, hogy ezen ingatlanok tekintetében állami elővásárlási jogot kell alapítani.

13. §

A törvényjavaslat részletesen tartalmazza a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, valamint működési támogatás szabályait.

Rögzíti az átlátható formában nyújtható támogatás kötelezettségét, nevesíti azon eseteket, amikor nem ítélt meg támogatás. Meghatározza a támogatás más helyi, regionális, államháztartási vagy európai uniós forrásból származó támogatással halmozható formában történő nyújtásának lehetőségét, szabályozza a támogatási intenzitás mértékét.

14. §

A törvényjavaslat rögzíti a meghatározott összeghatár feletti támogatással kapcsolatos adatszolgáltatás kötelezettségét.

15. §

A törvényjavaslat meghatározza a vagyongazdálkodó általi ésszerű nyereség elérésének lehetőségét és az annak alapul fekvő számítások szabályait.

Rögzíti a meghatározott összeghatár feletti egyedi támogatás Európai Bizottság felé történő előzetes bejelentési kötelezettségét.

16. §

A törvényjavaslat szabályozza a kulturális örökség megőrzését előmozdító működési támogatás összegének felső határát, kitér a működésből származó veszteség összegének kiszámítási módjára.

Meghatározza a működési támogatás elszámolható költségeit.

Rögzíti a meghatározott összeghatár feletti egyedi támogatás Európai Bizottság felé történő előzetes bejelentési kötelezettségét.

17. §

Hatályba léptető rendelkezés.

18. §

Sarkalatosági rendelkezés tekintettel arra, hogy a törvényjavaslat több rendelkezése is sarkalatos törvényi tárgykört érint.

19. §

A törvényjavaslat rögzíti, hogy annak meghatározott pontja, illetve alcíme az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet 53. cikk hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

20. §

Módosító rendelkezés.